

בארבעים ושניים בתי החולים
החלינפס במדינת ישראל מאוש
פזים 5440 חולים. הצי ממוסדות
אלה הם מוסדות פרטיים המנוה
לים על ידי אנשי עסקים פרטיים,
שאין בדרך כלל בינם לבין הרפוא
אה ולא כדום.

זוה שנים נשמעות מענות שי
 מספר ניכר ממוסדות אלה אינם
 מתאימים לתפקידם ומחויבים, למו
 עשה, מאורות נחשים, אלהן מוש
 לבים אלפי חולים אומללים רק
 כדי להסתירם מעיני החברה.

רק לעיתים רחוקות מוגיע המצב
 לידו כך שנערמת הקורה מוסמכת.
 סיפור זה הוא תולדותיה של אחת
 החקירות — זו שנעשה לבית ההר
 לים בכפר-צננים ליד פתח-תקווה
 (ראה תמונה משמאל *).

★ ★ ★
אבנר פוגלמן ביקש לראות את ה
 רופא האחראי. "אני רוצה לצאת ל
 חופשה לכמה ימים", ביקש החולה מהמנהל
 הרפואי בבית חולינפס כפר-צננים.

ביזנס

ד"ר איקטאב מלר הסתכל עליו במבט
 מהורהר. לאחר היסוס קל השיב: "נראה
 אחר כך מה לעשות". פוגלמן פנה לחדרו.
 הוא ארז חלק מבגדיו והודיע לאחת ה
 אחראית: "אני יוצא לחופש".

האחות היתה אדישה. פוגלמן צעד אל
 תחנת האוטובוסים לפתח-תקווה.

למחרת בבוקר נכנסה נידת משטרה ל
 וצר בית-החולים. קצין משטרה גבוה קפץ
 ממנה בחפזון. "איפה הרופא?" שאל ה
 קצין.

ד"ר מלר הגיע והקצין מיהר לבשר לו:
 "הפאזינט שלך, פוגלמן, רצח הלילה את
 אשתו וירה בעצמו. עלינו לערוך חקירה".
 הודעת הקצין לא עשתה רושם מיוחד על
 הרופא. מוסד כפר-צננים רגיל לחקירות, עוד
 מאז שעלה לראשונה אל כותרות העיתונים
 בשעת מצורו של רופאו הראשון, דוקטור
 ז'אן פינק. הרופא נעצר בומנו באשמת
 מכירת סם משכר לנרקומן, בניגוד לחוק.
 כעבור חודשים אחדים התפרסם בית
 החולים מחש. הפעם בשל צו מניעה שהר
 ציא ד"ר פינק נגד בעלי בית-החולים ומנה
 ליו בגלל הונחה וטיפול בלתי-מתאים ב
 חולי הגפש המאושפזים במקום (העולם
 הזה 1139).

איש תדני

רשרת התנוונת לא הסתיימה ב
 תלונתו של פינק. אנשי משרד הברי
 אות ובית-המשפט ראו בתלונה זו נקמה
 של פינק כבעלי בית-החולים, שפיתרו אותו
 מעבודתו, דחו אותו.

היו בשעתו חילוקי דעות בקשר לסיבת
 הפיטורים. מנהלי בית-החולים טענו שפיט
 רו את פינק — שיזם והקים את בית-החור
 לים — בגלל המעצר המשטרתי. פינק טען
 שפיטורו עוד לפני המשפט ושהסיבה לכך
 היתה קשורה בתביעותיו להעלאת רמת ה
 מוסד.

מנהלי המוסד — חמישה קצבים, נהג מו
 נית לשעבר וסוחר קלפן — ראו לנגד עי
 ניהם, לדברי פינק, רק את מאון הרחמים
 שלהם ופיטורו בגלל התביעות שהיו צרי
 כות לעלות בכסף רב.

התלונה הבאה נגד בית-החולים היתה
 קשורה גם היא, כמו במקרה פיגלמן, ב
 מיקרה מוות לא-טבעי. אליעזר ליליאן,
 חולה שהיה מאושפז בבית-החולים, בהפ
 סקות, ארבע פעמים, סבל מפסיכיות קשה
 על רקע אלכוהוליות. כאשר שהה מחוץ
 לבית-החולים היה מאיים על אשתו ואף
 דקר אותה פעם בסכין. הוא היה נתון
 להשפעת מחשבות-שואה. באת הפעמים
 כאשר ברח מבית-החולים והשתכר, החל

צוות הטיפול בהלם חשמלי בבית
 החולים בכפר-צננים: שמאלי, ד"ר ז'אן פינק,
 מספל בתכשיר ההלם; שני מימין, רכז מעל
 לחולה, אח ראשי לשעבר, צבי קליין.

במלאורדת בחששים

שור הרופא. ואילו ספר הקשירות, החייב
 לציין בפירוט את כל פרטי וסיבות הקשי
 רה, נעלם לעיתים לתקופות ארוכות.

אין מיטות קבועות

שימת המימצאים נגד בית-החולים
 לא הסתיימה בתלונות הרפואיות. האש
 מות העובד לשעבר, על פגמים רציניים ב
 ניהול המוסד ובטיפול האדמיניסטרטיבי, אוש
 רו כמעט כולן עלידי הוועדה.

קבעה הוועדה:
 ● לא היו מיטות קבועות לחלק ניכר
 מן החולים, בעיקר במחלקות הסגורות.
 ● האוכל היה מספיק אך חד-גוני.
 ● האישפוז במחלקה הסגורה לא הפ
 ריד לגמרי נשים מבכרים. דלתות החדרים
 הסמיכים היו פתוחות וללא פיקוח, וכל
 מי שרצה יכול היה לעבור מחדר אחד ל
 שני. לעומת זאת לא נמצאה הוכחה לטענה,
 לפיה ניצלו עובדי המוסד את החולות ב
 מחלקה הסגורה.

● המצעים, למרות שהיו במספר מס
 פיק, היו במצב גרוע ולא ראויים לשימוש.
 ● נשמעו תלונות על ביגוד בלתי מס
 פיק, ביחוד במחלקה הסגורה.
 ● שורש כל הרע, והבעיה החמורה ב
 יותר, היה הריב המתמיד בין הפרסונאל
 לבין ההנהלה הרפואית. כתוצאה מריב זה היו
 האחים והאחיות בלתי-מושמעים, לא פעלו
 בהתאם להוראות הרופא המונח ואי-אפשר
 היה לסמוך עליהם. נרשמו תלונות רבות
 כנגד האחים, על שעסקו בעניינים פרטיים
 בזמן העבודה.

מבית משוגעים דבות-חורים

תלונות רבות כדרכך היו מחייבות
 חולינפס, אינו מאפשר שינוי דראסט
 הוועדה החליטה, לכן, שאי-אפשר כיום לס
 גור את המוסד, אך הכרחי לערוך בו שינו
 יים על מנת להביאו לרמה רפואית תקינה.
 בינתיים מונח הדו"ח על שולחנו של
 שר הבריאות. המלצות המעדה ימולאו, רק
 אב הימצא הדרך היעילה להשיגה על כך.
 כרגע נמצא בית-החולים בידי בעליו ה
 פרטיים, שלפי הגדרת החזקה דורשים את
 טיבת העניין הכלכלי לא פחות מטובת ה
 עניין הרפואי. שאלת המיווג הנכון בין שתי
 דרישות אלה היא גב שאלת עתידו של בית
 החולים והפיכתו מבית משוגעים לבית
 חולינפס בעל רמה נאותה.

את כל האשמותיו של הדוקטור פינק ואף
 הסיף עליהן אחרות. מה העלתה היעדה?

שעוריה רפואית

נהיהמדידה לרמת הטיפול בכל בית
 חולים היא רמתו של הפרסונאל המט
 פל בחולים. לכן התרכזו הוועדה ב
 ראש ובראשונה בחבר העובדים. מסקנות
 החקירה היו קטלניות: "הפרסונאל הוא ב
 רמה אישית ומיקצועית נמוכה ביותר. כל
 העובדים גילו חוסר הבנה, חוסר משמעת,
 יחס בלתי נכון ואף זלזול בחולים".
 הרמה הנמוכה, החתה פועל-יוצא של שי

דו"ח סודי שנערך על-ידי משרד הבריאות

מגלה טפח מהנעשה מאחורי החומות

ת השנת העובדים למוסד רפואי, בו דרו
 שה לא רק רמה מיקצועית גבוהה אלא
 גם הבנה אנושית עמוקה. עובדי המקום,
 אחים ואחיות, הוזמנו מלשכת העבודה
 המקומית בפתח-תקווה. הדו"ח קבע שהעוב
 דים נשארו בעבודה, למרות דעתו של ה
 רופא הראשי, מפני שקיבלו שכר נמוך
 ובעלי המוסד לא הסכימו לסלקם.

וכך קרה שמתוך 19 אחים ואחיות ב
 מוסד, רק שלוש למדו בבית-ספר לאחיות
 מעשיות — לא מיסמכות — ורק אחת גמרה
 ללמוד טיפול פסיכיאטרי בבית-הספר.
 שורה ארוכה של טענות חמורות בקשר
 לטיפול אשרו במסגנות הוועדה. בין השאר:
 ● הטיפול הרפואי עמד על רמה נמוכה.
 ● אין כל טיפול אינדיבידואלי, הנהוג
 בכל בית-החולים לחולינפס.

● הפיקוח הפסיכיאטרי קלוי ומועט.
 ● אין אחים קבועים במחלקות. דבר
 הגורם לכך שאין אחראי לנעשה במחלקה.
 ● הפרסונאל רואה עצמו בעיקר כשומר
 מבריחות או קטנות, ולא כצוות רפואי.
 ● אין, למעשה, ריפוי בעיסוק. ל-163
 החולים מחויקים עובדת אחת בלבד.
 ● אין כמעט בכלל רישום על המתרחש
 בשטח הרפואי. אין שקילות חולים. אין פ
 קוח על האכלת חולים קשים, והרישום ה
 שוטף לקוי ולא מדוייק.
 ● הקשירה — אמצעי-הכפייה החמור
 ביותר, המותר רק ברשותו של רופא —
 נעשת על-ידי האחים והאחיות גם ללא אי

לבלוש בשטח הגדול ביפו אחרי אנשים ש
 לטענתו היו אנשי שב.

יום אחד ברח האיש פעם נוספת מבית
 החולים. הרופאים הגישו בדבר רק אחרי
 שלושה ימים, ורק כעבור שבוע הודיעו על
 כך למשטרה. כעבור שבועיים נוספים נמצא
 האיש תלוי על עץ בחורשה, כמה מאות
 מטרים מהמוסד. חקירת המשטרה קבעה
 התאבדות והתיק נסגר.

גם מקרהו של אבנר פוגלמן, שאירע
 חמישה חודשים אחרי התאבדותו של ליליאן,
 לא הצליח להביא לחקירה יסודית. מנהלי
 המוסד ועיבדיו חיפו איש על אחיו בכל מה
 שנגע להזנחת הרפואית והמינהליות ב

דו"ח סודי שנערך על-ידי משרד הבריאות

מגלה טפח מהנעשה מאחורי החומות

מוסד. העובדה שהרוצח מת גם היא הביאה
 עד מהרה לסגירתו של התיק. איש לא ניסה
 לחקור מדוע קפדו את המוסד שלושה מקרי
 מוות, תוך כחודש מחצי שנה.

מבית העשן שנפרש עלידי עובדי ה

מוסד ובעליו המשיך להיות יעיל ב
 משך שנתיים ימים. הבעלים עשו במקום
 כרצונם. ההזנחה שבלטו בשני מקרי
 המוות לא הצליחו לחשוף לעיני פקחי משר
 דד הבריאות את המראה האמיתי של המו
 סד, שנהוג בצורה גרועה וחסרת-אחריות.
 הסוד יצא דווקא מאחד השותפים הרא
 שיים בהעלמתו. האח הראשי, צבי קליין,
 פוטר מהמוסד.

פיטוריו של קליין, כמו פיטורי פינק, לא
 בוצעו מסיבות אייזעול או אי-התאמת האיש
 לעבודתו. קליין שילח מהמוסד מאחר שהעו
 להעלות תביעות לשיפויים ושינויים ב
 סדרי העבודה והניהול במקום. הוא התלונן
 במשרד הבריאות.

הפעם כבר לא יכלו להמשיך להתעלם
 מהתלונות הרבות. משרד הבריאות הקים
 ועדת חקירה מיוחדת לבריקת המצב בבית
 החולים הפרטי.
 מסקנות הוועדה הונחו השבוע על שולחנו
 של שר הבריאות. החומר שהיה בהן אשר